

POD ŘÍDÍTKY AMERIKA

POJEĎTE Z KOLUMBIJSKÉ BOGOTY DO BRAZILSKÉHO RIA DE JANEIRA, PŘES JIHOAMERICKÉ ANDY, ÚŽASNOU OBLAST CHILSKÉHO ALTIPLANU NA VELIKONOČNÍ OSTROV, SKRZ NEHOSTINNÉ PAMPY PATAGONIE AŽ DO ZELENÉ BRAZÍLIE.

TEXT A FOTO: MONIKA A JIŘÍ VACKOVI

Nápad projet Jižní Ameriku na kolech vznikl zanedlouho poté, co jsme se vrátili z jihu Afriky. Poznávání cizích kultur a zvyků se pro nás stalo určitou drogou a Jižní Amerika představovala další z velkých cílů, říká Monika, o které je vlastně tento článek. S přítelem Jirkou jsme věděli, že pokud se pro takovou cestu rozhodneme, potřebujeme na ni dostatek času. A tak se postupně z původně naplánovaných dvou až tří měsíců stalo oněch konečných osm a půl. Oba jsme nakonec dali výpověď v práci s tím, že si po návratu najdeme jiné zaměstnání.

Rozhodnutí, že vyrazíme do Jižní Ameriky na kolech a vychutnáme si tak zblízka její krásu, padlo až později. Kolo je naším nejlepším přítelem, málokdy po vlasti cestujeme jinak. Milujeme na něm tu absolutní svobodu vlastního rozhodování. Vyjedete si, kdy chcete, dostanete se téměř všude, zastavíte, kde chcete. Vnímání okolí je také úplně jiné. Autobus je příliš rychlý a pěšky je to zase moc pomalé. A navíc za cestu ušetříte.

NEŽ ŠLÁPNETE DO PEDÁLŮ

Začali jsme trénovat na cestu a najeli, převážně o víkendech, dobrých 3000 km, z toho 1000 km na Kubě, kam jsme si zalétli na 15 dnů. Chtěli jsme si nejen potvrdit, že kolo bude ta správná volba na tak dlouhou expedici, ale též si prohlédnout tuto zajímavou zemi ještě pod vedením bratrů Castrových. Pak už začalo konečné řešení palčivých otázek. Jaká kola máme zvolit? Pojedeme se stanem? Jaké si vzít spacáky? Kolik toho s sebou vůbec táhnout? Je to v našich silách? Začneme v Kolumbii? Důležité bylo zvolit i vhodný termín a dopředu připravit trasu expedice. Dorazit do Patagonie v době, kdy v ní vládne krutá zima, by například nebylo nic příjemného. Po dalších měsících plánování jsme se konečně se dvěma koly a veškerou bagáží v brašnách ocitli 5. září na letišti v Bogotě.

VŠUDE SAMÉ HORY

Už pohled z letadla dolů nás dostal. Všude se rozprostíraly obrovské hory s výškou mezi 2000 až 3000 m. n. m. Občas se tam klikatila nějaká cesta nebo řeka. Když jsem si představila, jak se tam dole drápu a dřou v těch šílených převýšeních na rozbitých horských silnicích připomína-

253 DNŮ TRVAJÍCÍ CESTA

A Bogota

Kolumbijské hlavní město bylo i startovním městem celé expedice. Nejnavštěvovanějším místem je Cathedral de Sal v blízkém městečku Zipaquirá, podzemní solná megakatedrála s chrámem situovaným dvě stě metrů pod zemí.

B Cuzco

Starobylé indiánské městečko na jihu peruánských And. Jedno z center předkolumbovské Ameriky je na seznamu UNESCO a dodnes udivuje dokonale sesazenými kamennými kvádry svých zdí, například pevností Sacsayhuamán.

C Santiago de Chile

Hlavní město Chile. Sedmimilionová aglomerace pod zasněženými vrcholky And je nejstarším chilským městem ryze evropského původu, byla založena roku 1541.

jících kozí stezky, bylo mi nanic. V krku se mi to svíralo a krve by se ve mně nedořezal. Do toho mi létaly hlavou otázky – co bezpečnost, počasí, vítr? Budou nám opravdu stačit peníze, budeme zdraví? A co třeba výšková nemoc?

S hrůzou v očích jsem se otočila na Jirku a tak nějak zbytečně se ho zeptala, zda tu jízdu na kolech po Jižní Americe a se mnou myslí pořád vážně. Asi mi ale věřil víc než já sama sobě, když mě do téhle akce uvrtil. Nejsem žádný sportovec, žádný velký cyklista, natož cyklista horal. Ohromné hory jsem si byla schopna představit, ale ty jihoamerické ne. Jediné, co mi nedělalo starosti, bylo, zda jsme schopni spolu trávit celých 24 hodin. Jirka je sportovec tělem a duší. Je to blázen, ale když si vezme něco do hlavy, tak to dovede do zdárného konce. Ale nepřestřelil tentokrát, když si k uskutečnění dalšího snu vybral za parťáka zrovna mě? Při přistání jsem zatnula zuby a v duchu slíbila nám oběma, že se pokusím obětovat vše a dojet, kam nejdál to půjde, tedy až do prosluněného, roztančeného a pohodového Ria de Janiera!

DOBŘÁ ZEMĚ SE ŠPATNOU POVĚSTÍ

V letištní hale nás už čekala Liliana, známá mé kamarádky Petry, absolventka chemicko-technologické fakulty v Čechách. Uvítání lámanou češtinou bylo moc příjemné.

Strávili jsme u ní nakonec pět dní a prohlédli si kromě hlavního města i nejnavštěvovanější turistickou atrakci Kolumbie, podzemní solnou katedrálu Cathedral de Sal na okraji malého městečka Zipaquirá. Toto megalomanské dílo za 285 milionů dolarů vybudované z bývalých solných dolů nás ohromilo. Obrovský labyrint chodeb ústí k hlavnímu římskokatolickému chrámu, který se nachází 200 m pod povrchem. Je 75 m dlouhý, 18 m vysoký a pojme 8400 lidí! Skládá se ze tří sekcí představujících narození, život a smrt Ježíše a vede k němu tunel se 14 menšími kaplemi znázorňujícími Ježíšovu křížovou cestu. V rozsáhlém podzemí nechybí ani 3D kino či kavárna se suvenýry.

Po krátké aklimatizaci s Lili v malém městečku Sopó ležícím severně od Bogoty konečně přišel den D. Odstartovala tam naše 253 dnů trvající cesta. První týden si naše těla jen bolestivě zvykala na každodenní fyzickou zátěž, kterou nás častovaly jihoamerické hory. Kolumbie si však rychle získala naše srdce svojí dobrosrdečností. Lidé nám neustále mávali z aut, několikrát nás pozvali na drink a dvakrát nám nabídli zdarma ubytování. Se slzami v očích jsme proto opouštěli tuto nádhernou zemi s tak špatnou pověstí.

EKVÁDOR A NEUVĚŘITELNÉ GALAPÁGY

Ani v Ekvádoru kopce nepolevovaly, ba naopak. Sotva jsme se vyškrábali někam na vrchol, okamžitě nastal sjezd do hlubokého údolí, přešel se most přes řeku a opět přišlo šlapání do kopce. Fyzicky to bylo opravdu náročné. Odměnou nám však byly překrásné výhledy do okolní krajiny, které na rovinatých pláních nikdy nevidíte. Přiblížila se první „dovolená“ na naší expedici. V hlavním městě Quito jsme nechali kola a letěli se podívat na vysněné Galapágy. Neplánovaná osmidenní plavba po okolních ostrovech nás zcela ohromila. Průzračně čistá voda moře, ty nejkrásnější pláže a nádherná sopečná krajina s mnoha útvary se snad ani nedá popsat. A zvířata, která nenajdete v žádné zoo na světě – obrovské kolonie albatrosů, kormoránů, překrásný

Naše kola konečně vjela na kamenitou půdu Altiplana – legendární náhorní plošiny oddělující západní a východní masiv And. Po tibetské plošině je tato vyprahlá pustina druhým největším podobným útvarem na Zemi. Silnice ze San Pedra de Atacama do Calamy jako by vedla okrajem měsíčního údolí.

terej modronohý a jeho vábicí tanečky, lovicí pelikáni, kolonie tučňáků, leguáni mořští vyhřívající se na kamenech či žlutohnědí leguáni suchozemští živící se kaktusy. A také všudypřítomní tuleni a jejich hravá mláďata, obrovské mořské želvy karety, které vidíte, jak pod vodou okusují plankton, nebo vystřekují hlavy nad hladinu, aby se nadechly. To vše byla pořádná porce energie do dalších kilometrů.

PŘES PERU NA ALTIPLANO

Po přejezdu do Peru jsme jeli po silnici Panamericana několik stovek kilometrů písčitou krajinou až do Limy. Vysvozením byla odbočka podél řeky Santy do pohoří Huascarán, které patřilo určitě k tomu nejhezčímu, co jsme při expedici viděli. Odměnou nám byl téměř 80 km dlouhý sjezd z 4100 m n. m. zpět na pobřežní Panamericanu. Po krátkém zdržení v Limě a prvním autobusovém přesunu do Nascy a následně přes starobylé indiánské město Cuzco jsme dojeli do Svatého údolí, podívali se na solné terasy Maras a nezapomněli samozřejmě na turisty oblíbené zříceniny kdysi pyšného inckého města Machu Picchu. A to už jsme se pomalu ale jistě blížili k Altiplanu. Pomyslnou branou do něj je průsmyk Abra la Raya. První zajímavá krátká zastávka byla v městečku Puno, pak přišla návštěva plovoucích rákosových ostrůvků na jezeře Titicaca. Jeho průzračná, někdy až tyrkysově zabarvená hladina nás opustila až po několika dnech. To už jsme byli v Bolívii a mířili do La Paz. Jelikož jsme si chtěli prohlédnout i oficiální hlavní město Bolívie Sucre a známé město Potosí s unikátním stříbrným dolem, rozhodli jsme se udělat další rychlý dvoudenní autobusový výlet bez kol.

ZASTAVENÍ

1.

Slavný masiv Hauscaránu, který má pro Čechy zvláštní význam, protože právě zde při zemětřesení zahynula v roce 1970 česká horolezecká expedice.

ZASTAVENÍ

2.

Průjezd největší solnou plání světa – bolivijské Salar de Uyuni.

ZASTAVENÍ

3.

Malebné ekvádorské městečko Alausí v provincii Chimborazo.

ZASTAVENÍ

4.

Kromě návštěvy Galapág a Velikonočního ostrova se nám poštěstilo navštívit i nejlodovější kontinent planety Antarktidu.

MÁLEM OKRADENÍ

Trochu jsme se zapovídali a k autobusu dobíhali na poslední chvíli. Z dále jsme viděli společnost Copacabana směřující do Sucre. Nebylo se koho zeptat, ale doufali jsme, že sedíme v tom správném busu. Před odjezdem přišel zaměstnanec terminálu zkontrolovat, jestli mají všichni zaplacené taxy, a pak zaměstnanec Copacabany, zda jsou v autobuse ti, co tam mají být. Jízdenky se totiž kupují na jména. Mne se chvíli ptal, zda jsem Marie, tak mu říkám, že Monika, lístky jsem přitom držela v ruce, ale vidět je nechtěl. Odešel a autobus se rozjel. Protože byla všechna místa obsazena, nečekali jsme žádné další pasažéry a tašky odložili nad sebe do přihrádky. Uvelebili jsme se na „cama“ (postelových) sedačkách a dívali se, kudy se jede z města, protože tu samou trasu jsme chtěli absolvovat i na kolech. V El Altu začala houstnout doprava a my zjistili, že se jede na další terminál. Opravdu, do autobusu začali nastupovat lidi a k nám přišel pán s tvrzením, že sedačky by měly být jeho. Vzájemně si ukazujeme lístky, čísla byla stejná. Odešel. V uličce se ale hromadili lidi a my se začali bát o své věci.

„Snad lidi nepojedou v autobusu na stojáka, to bychom museli celou noc hlídat naše věci a moc se nevyspali,“ uvažovali jsme v nastalé situaci. „Ale možné je tu asi všechno.“

Dav v uličce se trochu uklidnil, ale dva chlápci blízko nás stále zůstávali. To už bylo vážně podezřelé. Jeden si začal štelovat batoh, odepínat zip a druhý, s igelitkou na ruce, nám s ní začal mávat před očima. Pak natáhl ruku až k okénku, které otevřel, a začal na někoho volat. Najednou vidím, jak se ten první hrabe nahoře a posouvá naše tašky dozadu. A to už naše brašna přistála v uličce na zemi. Vyskočila jsem ze sedačky, chytla tašku za popruh a řvala na něj česky, ať mi ji vrátí. Nechtěl! Asi jsem dělala skutečně pořádný virvál, protože nakonec pustil popruh a chtěl vyběhnout z autobusu ven. Také Jirka už vylítl ze sedačky u okna, přitáhl si druhého chmatáka k sobě a dobře mířenou ranou pěstí mu vypálil jednu do obličeje. Zloděj se

pak bohužel vysmekl a další ráně unikl. To už zpozorněl celý autobus a začal chaos. Podle všeho nás zachránila voděodolná cyklobrašna od Sport arsenalu. Zloděj se snažil dostat dovnitř přes smotaný konec brašny (systém vodního vaku) zabezpečený přezkou a přetažený víkem na suchý zip. To očividně nečekal, ale s prázdnou odejít nechtěl. Proto sebral shora celou tašku. Nebýt naší ostražitosti, přišli bychom o pasy, GPS, průvodce a pár dalších maličkostí. Byli jsme z toho oba pořádně v šoku. Dali jsme si věci raději dolů mezi nohy a pomalu rozdýchávali to, co se stalo. Najednou se u nás objevil zas ten pán, co si nárokoval naše sedačky, a ukazoval, že náš autobus stojí vedle! Copacabana totiž není pouze jedna společnost, ale jak to nejen v Jižní Americe bývá, úspěšné společnosti jsou často kopírovány a liší se pouze v detailech. Zde je odlišoval malý nápis Trans nebo Flota kdesi na autobusu, jinak byl design úplně stejný. Tak tomu se říká být v pravý čas na pravém místě! Naštěstí příhoda se zloději byla jediná negativní na celé naší dlouhé jihoamerické expedici. Poučení bylo jednoznačné. Pokud jsme byli na kolech, byli jsme v bezpečí.

CYKLISTICKÉ HARAKIRI

Z La Paz jsme se už moc těšili na to právě bolivijské Altiplano a mířili do národního parku Sajama. Když jsme odbočili z pěkné asfaltové silnice do 11 kilometrů vzdálené vsi Sajama, netušili jsme, co nás tam čeká. Projet zmíněnou cestu nám trvalo skoro dvě a půl hodiny! Hluboký písek, do kterého se zařezávala kola jak nůž do másla, spolu s protivětrkem nás nutily kola asi tři kilometry tlačit. Sami jsme nevěřili, že takhle může vypadat cesta, a to jsme ještě netušili, co přijde v dalších dnech. Dlouhé kilometry v hlubokém šterku nebo kamení

Stanování v Patagonii u legendární dálnice Carretery Austra, kterou nechal vybudovat generál Pinochet, aby zpřístupnil jih země.

INZERCE

CP

Společně s průvodcem Markusem opouštíme Bolívii a na hraničním přechodu poblíž San Pedro de Atacama vjíždíme na neméně horkou a vyprahlou chilskou půdu.

často doplněné roletami od džípů. Denní teploty se pohybovaly vysoko nad 30 °C, noční hluboko pod nulou, nadmořské výšky přesahovaly 4000 metrů a všude okolo bylo tolik krásy. Bílé vrcholky vulkánů, z nichž některé jsou stále činné, barevné laguny s obrovskými hejny plameňáků, termální oblasti, chudé vesničky a kolem pasoucí se lamy a alpaky, divoké vikuni pobíhající v poušti, obrovské solné pláně Salar de Uyuni a Coipasa či vysoké kvetoucí kaktusy. Bylo to téměř 900 km, než jsme opět narazili na asfalt a sjeli po něm o 2000 výškových metrů níže do vyprahlého San Pedra de Atacama.

PŘEKVAPENÍ V SANTIAGU

Po dvoudenním odpočinku následoval přejezd do Calamy, kde se nachází nej-

větší měděný důl na světě, a noční přejezd autobusem do Santiagu de Chile. Tam jsme ponechali část výbavy a za dva dny odletěli i s koly strávit Vánoce na Velikonoční ostrov. Po návratu si pro mě Jirka vymyslel velké překvapení. Bylo den před Silvestrem a od rána jako by to nebyl on. Večer najednou prohlásil „Jdeme na steak!“ Přes množství náznačků, které mi celý den servíroval, jsem neočekávala nic zvláštního. V jedné lepší restauraci nás dovedli ke stolku pro dva, ale než jsme dosedli, Jirka s číšníkem vyjednával místo u okna. Začalo mi to být podezřelé. V hlavě už mi šrotovalo: „Něco chystá, to není jen tak!“ Nechal si doporučit červené víno a oba jsme si vybrali pořádné steaky. Kvůli nim jsme sem přece šli. Když nám pak donesli lahev, už jsem to nevydržela a musela se zeptat: „Můžeš mi říct, co sis na mě připravil?“ Hluboce se nadechl a vše, co měl na srdci, mi sdělil. Po tom, co mi všechno řekl, jsem už i já čekala, že mě na konci svého dlouhého a pěkného monologu požádá o ruku. Oba jsme měli slzy na krajíčku... Vínkem a Jirkovým přiznáním jsme nečekaně vyplnili mezeru do přinesení jídla. „Svatba bude v Jižní Americe!“ seznámil mě se svými dalšími plány. „Cože?“ Málem jsem se kusem masa udusila! „Musíme zítra napsat termín na ambasádu do Buenos Aires.“

Vše je předjednané, čeká se jen na tvůj souhlas!“ Rodné listy prý má v úschově jeho maminka, kterou chtě nechtě musel s plány před odletem seznámit. Bylo mi jasné, že naši ze svatby v cizině mít radost nebudou, ale copak bych Jirkovi mohla říct, že to nepůjde? Než jsem si stačila přehrát v hlavě, co se svatbou udělám, přišla další rána: „Nebudeme shánět žádné šaty, vezmeme se v cyklistickém! Napíšeme firmě, která dělala naše cestovní dresy, a oni už něco vymyslí...“

CESTA DO „KRÁSNÉHO OVZDUŠÍ“

Naše expedice dostala úplně nový náboj. Měli jsme před svatbou v Buenos Aires! Čekalo nás sice ještě několik tisíc kilometrů, ale svatba se každým dnem pomalu přibližovala. Oba jsme si přitom nedovedli náš velký den vůbec představit, ale koho jsme po cestě potkali, tomu jsme se museli pochlubit. Projeli jsme krásnou, ale občas i pořádně nehostinnou Patagonii a dorazili až na úplný cíp kontinentu do města Ushuaia v Ohňové zemi. Když se Jirka při zjišťování lodních „last minute“ lístků na Antarktidu pochlubil s našimi svatebními plány, překvapivě nám dali ještě příznivější cenu na návštěvu tohoto ledového kontinentu, kterou jsme si velice přáli a pojali ji pak jako naši „předsvatební“ cestu. Po návratu nám zbývalo do obřadu 12 dnů a vzdálenost na ambasádu byla v tisících kilometrech. Na kolech bychom to jeli měsíc, letadlo a autobus byly drahé. Rozhodli jsme se proto stopovat a pár kamiony nakonec dojeli po deseti dnech do Buenos Aires. Jelikož se nám podařilo přemluvit alespoň naše matky, aby se za námi přijely podívat a trochu si odpočinuly, bylo třeba najít v Buenos Aires levné a důstojné bydlení na pár dnů. Velmi levně pronajatý bytček 2+1 v domě hned vedle ambasády s okny do zahrady byl jako sen... Na druhý den jsme jeli pro maminky na letiště. Přiletěly načas. Nejprve vyšlo asi 100 vojáků z několika jihoamerických zemí a po nich do příletové haly vstoupila naše „delegace“. Jirka je zahlédl minutu předtím mezi budkami směnárny a už na mě volal: „Minka, už jsou tady! Svatba bude, máme svědky!“

KDYŽ SE ŘEKNE ANO

To, co na mě Jirka už před odjezdem do Jižní Ameriky nachečkal, a mně prozradil až v Santiagu, se opravdu uskutečnilo v hlavním městě Argentiny Buenos Aires.

Obřad měl začít v jednu. Nikdo ze zaměstnanců si nedokázal předem představit, jak budeme v dresích vypadat. Na ulici jsme místo myrty uškubli pár buksusů a místo špendlíků posloužily připínací paraguaysko-české vlaječky. Když už jsme čekali před reprezentační místností, přišel se s námi pozdravit pan velvyslanec. „Mohli by se svatby zúčastnit i zaměstnanci ambasády?“ ptali jsme se. Proč ne, prý i pan řidič přišel v saku, všichni to brali jako velkou událost, vždyť se tam svatba nekonala už tři a půl roku!

Všichni se mě stále vyptávali, zda nejsem nervózní. „Není důvod, vždyť si беру Jirku a on mě!“ Obřad byl krátký, příjemný, maminky si pobřečely a hudba hrála podle našeho výběru. Zbývalo to poslední, předat si snubní prsteny. Byl to nádherný slunečný den, atmosféra byla úžasná a stále bylo o čem se bavit. Šampaňské se dolévalo a přikusovaly se výborné empanády. Kolem třetí hodiny jsme vyjeli na kolech s přivázanými plechovkami a stuhou „Just Married“ na spanilou jízdu po Buenos Aires. Auta na nás troubila, lidé zdravili a přáli z okének. Večer jsme se pak ještě přesunuli do hezké restaurace a decentně tam ve čtyřech oslavili náš velký den. Ačkoliv jsem si to dopředu nedokázala představit, dnes už můžu říct, že jsem od prvního momentu nelitovala. Po svatbě jsme přešli všichni společně do uruguayského Piriápolis, odpočinuli si v domku u pláže a vypravili matky zpět do Evropy. Na nás čekala poslední třetina expedice. Lehce vlnitou Uruguay jsme se opět vrátili do Argentiny, do kraje Misiones, pokračovali do Paraguaye, kde nás zaujaly krásné jezuitské misie, a přes hlavní město Asunción zamířili k jedné z největších turistických atrakcí v oblasti, k vodopádům Iguazú. Neodolali jsme a prohlédli si je i ze vzduchu. Přes státy Paraná, Sao Paulo a Rio de Janeiro jsme po 253 dnech a 14 224 kilometrech dojeli do plánovaného cíle, do brazilského Ria de Janeira. Už jako manželé!

INZERCE

Karel Wolf a CK Livingstone vás zvou na **CESTOVATELSKÝ FESTIVAL**

KOLEM SVĚTA

MLADÁ BOLESLAV 17. března 2012 » Vzdělávací centrum Škoda Auto Na Karmeli

PRAHA 24. – 25. března 2012 » Kulturní dům a Multikino Ládvi

OSTRAVA 14. dubna 2012 » Dům kultury Akord

Spolupřádá:

www.kolemsveta.cz

www.slovakia.travel